

TALOUSARVIOALOITE 483/2012 vp

Määrärahan osoittaminen äitiysavustuslain mukaisten äitiysavustusten suorittamiseen ja äitiyspakkauksiin liittyvien arvonlisäverojen ja yleiskulujen maksamiseen

Eduskunnalle

Äitiysavustusta on Suomessa jaettu rahana tai äitiyspakkauksena kaikille synnyttävälle äideille vuodesta 1948 lähtien. Kyseessä on maailmanlaajuisestikin katsottuna ainutlaatuinen etuus lapsiperheille. Äitiysavustuksella on ollut merkittävä rooli äitien ja lasten terveyden edistämisessä. Äitiysavustuksen kautta kaikki vastasyntyneet ja äidit on saatu terveydenhuollon piiriin.

Avustus siirrettiin Kelan toimeenpantavaksi etuudeksi vuonna 1994, jolloin sen suuruudeksi vahvistettiin 760 markkaa. Äitiysavustuksen rahamäärä on vuonna 2013 hallituksen esityksen mukaisesti 140 euroa. Avustuksen suuruus on säilynyt euromääräisesti samana vuodesta 2001 alkaen. Se siis ei ole kuulunut indeksiin sidottujen etuuksien piiriin.

Äitiysavustuksen suuruus vahvistetaan määrärahojen mukaisesti erillisellä valtioneuvoston asetuksella. Äitiysavustus suoritetaan vuonna 2013 arviolta 61 400 lapsesta. Näistä äitiysavustuksen lunastaa äitiyspakkauksena noin 70 % siihen oikeutetuista äideistä. Loput hyödyntävät etuisuuden suorana rahana.

Äitiyspakkauksen suosio on pysynyt varsinakin ensisynnyttäjien keskuudessa korkeana. Vaikka etuuden arvo on Kelan kokonaisavustuksien joukossa pieni, on sen merkitys tuhansille perheille todella suuri.

Äitiyspakkauksen tuotteet kilpailutetaan vuosittain. Se on mahdollistanut pakkauksen sisälön säilymisen monipuolisena ja laadukkaana,

vaikka hinnat ovat vuosien saatossa nousseet merkittävästi. Hankinnassa Kela pyrkii lähtökohteisesti varmistamaan sen, että tuotteet ovat turvallisia ja laadukkaita pienten lasten käyttöön ja että niiden valmistamisessa kunnioitetaan työntekijöiden oikeuksia. Myös ympäristöystävällisyys otetaan kilpailutuksessa huomioon.

Sille, mistä valitun toimittajan tuotteet tulevat, ei voida antaa julkisessa hankinnassa edellä mainittua enempää merkitystä. Pakkauksen korkean laadun ylläpitäminen ja samalla tuotteiden kotimaisuus edellyttää kuitenkin jatkossa tuotteiden määrän karsimista, jos äitiysavustuksen määrää ei koroteta. Äitiyspakkauksena lunastetun avustuksen kustannuksiin lisätään siitä maksettava arvonlisävero.

Jos äitiysavustuksen määrä olisi ollut sidottuna vuodesta 1994 alkaen kuluttajahintaindeksiin, olisi sen todellinen arvo tänä vuonna 170 euroa. Hallituksen esityksessä mainitaan, että äitiyspakkauksen sisältöä tarkistetaan hinnannoususta johtuen. Pakkauksessa olevien tuotteiden laadun ja kotimaisuuden kannalta on parempi korottaa äitiysavustukseen käytettävää summaa vastaamaan kuluttajahintojen nousua. Näin turvataan äitiyspakkauksen monipuolisuus ja hyödyllisyys sekä tuetaan suomalaista yrittäjyyttä sekä työllisyyttä.

Kertakorotuksen tekeminen äitiysavustukseen vastaamaan kuluttajahintojen nousua lisäisi valtion menoja ensi vuonna 2,1 miljoonaa euroa.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

*että eduskunta ottaa valtion vuoden
2013 talousarvioon momentille 31.10.50
lisäyksenä 2 100 000 euroa äitiysavus-*

tuslain mukaisten äitiysavustusten suorittamiseen sekä äitiyspakkauksiin liittyvien arvonlisäverojen ja yleiskulujen maksamiseen.

Helsingissä 28 päivänä syyskuuta 2012

Annika Saarikko /kesk
Pia Kauma /kok
Sirkka-Liisa Anttila /kesk
Anu Vehviläinen /kesk
Johanna Jurva /ps
Tuula Peltonen /sd
Arja Juvonen /ps
Mari Kiviniemi /kesk
Maarit Feldt-Ranta /sd
Paula Lehtomäki /kesk
Leena Rauhala /kd
Sanni Grahn-Laasonen /kok
Astrid Thors /r
Elisabeth Naucmér /r
Leena Harkimo /kok
Susanna Huovinen /sd
Merja Mäkisalo-Ropponen /sd
Jaana Pelkonen /kok
Anne Kalmari /kesk
Juha Väättäin /ps
Lea Mäkipää /ps
Ilkka Kantola /sd
Merja Kuusisto /sd
Ari Jalonen /ps
Jari Lindström /ps
Markku Rossi /kesk
Markus Mustajärvi /vr
Erkki Virtanen /vas
Juha Rehula /kesk
Tarja Filatov /sd
Raija Vahasalo /kok
Eeva-Johanna Eloranta /sd
Markku Eestilä /kok
Anna Kontula /vas
Jyrki Yrttiaho /vr
Ismo Soukola /ps
Jussi Niinistö /ps
Mika Kari /sd

Jouko Skinnari /sd
Juha Sipilä /kesk
Jari Leppä /kesk
Eero Lehti /kok
Suna Kymäläinen /sd
Sauli Ahvenjärvi /kd
Heikki Autto /kok
Lasse Hautala /kesk
Kimmo Tiilikainen /kesk
Antti Kaikkonen /kesk
Aila Paloniemi /kesk
Pirkko Mattila /ps
Simo Rundgren /kesk
Timo Heinonen /kok
Mika Lintilä /kesk
Eero Reijonen /kesk
Ilkka Kanerva /kok
Markku Mäntymaa /kok
Kari Tolvanen /kok
Ulla-Maj Wieroo /r
Inkeri Kerola /kesk
Ritva Elomaa /ps
Sari Palm /kd
Sanna Lauslahti /kok
Anne Holmlund /kok
Pauli Kiuru /kok
Elsi Katainen /kesk
Mikko Savola /kesk
Markus Lohi /kesk
Eeva-Maria Maijala /kesk
Arto Pirttilahti /kesk
Katri Komi /kesk
Tytti Tuppurainen /sd
Kristiina Salonen /sd
Hanna Tainio /sd
Johanna Karimäki /vihr
Outi Alanko-Kahiluoto /vihr
Satu Haapanen /vihr

Katja Taimela /sd
Anneli Kiljunen /sd
Tuomo Puumala /kesk
Anne Louhelainen /ps
Silvia Modig /vas
Johanna Ojala-Niemelä /sd
Päivi Lipponen /sd
Maria Tolppanen /ps
Miapetra Kumpula-Natri /sd
Maria Lohela /ps

Ville Vähämäki /ps
Aino-Kaisa Pekonen /vas
Eila Tiainen /vas
Riitta Myller /sd
Timo V. Korhonen /kesk
Jani Toivola /vihr
Sofia Vikman /kok
Mirja Vehkaperä /kesk
Ari Torniainen /kesk